

**UCHWAŁA NR IV/38/15
RADY MIEJSKIEJ WE FROMBORKU**

z dnia 19 marca 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.) - **Rada Miejska we Fromborku uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy we Fromborku .

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej we Fromborku

Barbara Kędzierska

Gminny Program Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2015-2017

I. WSTĘP

Niniejszy dokument został opracowany zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych a także w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wypełnia jej funkcji.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego, jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega na opiece, wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój.

Jednak nie wszystkie rodziny prawidłowo realizują zadania opiekuńcze, wychowawcze, socjalizacyjne i ekonomiczne. W dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie oraz zaburzają prawidłowy rozwój dziecka i proces wychowawczy. Trudności w rodzinie mogą być spowodowane:

- czynnikami zewnętrznymi takimi jak np. bezrobocie, choroba,
- czynnikami tkwiącymi w samej rodzinie tj. uzależnienia, przestępczość, przemoc, brak umiejętności wychowawczych, zaniedbywanie obowiązków.

W sytuacji, gdy z jakichś przyczyn dobro dziecka jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez instytucje publiczne. Skuteczna ochrona dzieci i pomoc im może być osiągnięta tylko

we współpracy ze środowiskiem lokalnym (w tym sąsiedzkim), ośrodkiem pomocy społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, służbą zdrowia, oraz organizacjami pozarządowymi, a także innymi instytucjami, których priorytetem jest dobro dziecka.

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą pomocy tańszą i bardziej skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Dlatego działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ze względów społecznych i ekonomicznych szczególnie wskazane, także z uwagi na obniżenie kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2012 r. wsparciem asystenta rodziny objęto 14 rodzin. Pięcioro dzieci umieszczono w pieczy zastępczej (1 dziecko zostało odebrane przez policję na wniosek położnej, 1 dziecko umieszczono w pieczy na wniosek pracownika socjalnego i kuratora sądowego, 1 dziecko na wniosek samego rodzica, który pozostawił dziecko pracownikom Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie, 2 dzieci (nieletnia matka z dzieckiem) została umieszczona w placówce na wniosek kuratora.

Spośród w/w dzieci dwoje (rodzeństwo) zostało adoptowane, jedno wróciło do matki, nieletnia matka po uzyskaniu pełnoletności wraz z dzieckiem opuściła placówkę w 2014 r.

W 2013 r. wsparciem asystenta rodziny objęto 18 rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym.

W 2013 r. nie umieszczono żadnego dziecka w pieczy zastępczej.

Natomiast w 2014 r. wsparciem asystenta rodziny objęto 16 rodzin. W grudniu 2014 r. na wniosek kuratora Sąd Rejonowy w Braniewie umieścił dziecko w pieczy zastępczej. Matka dobrowolnie zrzekła się praw rodzicielskich .

II. PODSTAWA PRAWNA

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są zgodne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013 r. poz. 135 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013 r. poz. 182 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

alkoholizmowi (Dz. U. 2012 r. poz. 1356 ze zm.);

4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.);

5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012 r., poz. 124).

III. KOORDYNATOR PROGRAMU

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2015 - 2017 jest Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Fromborku.

IV. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Fromborku została zaplanowana na lata 2015 - 2017.

V. ODBIORCY PROGRAMU

Adresatami programu są:

- rodziny mieszkające na terenie Miasta i Gminy Frombork przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska, a dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za zgodą tej rodziny i jej aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

VI. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny programu:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

Cele szczegółowe:

- 1) Diagnozowanie i monitoring potrzeb i problemów rodzin.
- 2) Działania na rzecz zabezpieczenia podstawowych potrzeb dziecka i rodziny.
- 3) Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.

- 4) Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny.
- 5) Przeciwdziałanie marginalizacji, degradacji społecznej i wykluczeniu społecznemu rodzin przeżywających trudności oraz rodzin dysfunkcyjnych.
- 6) Działania na rzecz reintegracji rodziny dysfunkcyjnej.
- 7) Promowanie rodziny jako podstawowej i najważniejszej komórki społecznej.
- 8) Uwrażliwienie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dziecka i rodziny.
- 9) Działania na rzecz tworzenia lokalnego systemu wsparcia rodziny, w tym także podwyższanie kompetencji kadry działających na rzecz dziecka i rodziny.

VII. DZIAŁANIA I SPOSÓB ICH REALIZACJI

1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny.

- a) objęcie dożywianiem osób wymagających udzielenia tej formy pomocy w szczególności dzieci uczęszczających do szkół,
- b) udzielanie pomocy rzeczowej w formie produktów żywnościowych pochodzących z Programu FEAD,
- c) udzielanie rodzinom niezbędnej pomocy finansowej i nie finansowej przewidzianej w ustawie o pomocy społecznej a także ustawie o systemie oświaty,
- d) współpraca z placówkami podstawowej opieki medycznej odnośnie sytuacji zdrowotnej rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dzieci,
- e) współpraca z placówkami oświatowymi odnośnie sytuacji dzieci,
- f) realizacja Kart Dużej Rodziny.

2) Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny:

- a) umożliwienie rodzinom dysfunkcyjnym korzystanie z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną,
- b) wsparcie psychologiczno - terapeutyczne rodzin przeżywających trudności lub dysfunkcyjnych poprzez możliwość skorzystania z usług Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,
- c) wsparcie prawne rodzin przeżywających trudności lub dysfunkcyjnych poprzez możliwość skorzystania z usług Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,
- d) podejmowanie działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców poprzez organizowanie spotkań, warsztatów, szkoleń, kursów ze specjalistami w tym zakresie,

- e) organizowanie spotkań, szkoleń, kursów, warsztatów dla kadry działających na rzecz dziecka i rodziny w celu podwyższanie ich kompetencji i umiejętności,
- f) wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wspierania rodziny i dzieci (np. organizowanie Dni Rodziny, Dnia Dziecka),
- g) podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny,
- h) rozwijanie idei wolontariatu poprzez prowadzenie Klubu Wolontariatu działającego przy Zespole Szkół we Fromborku. Celem Klubu będzie świadczenie pomocy wolontarystycznej na rzecz drugiego człowieka, m.in. organizowanie przedświątecznych zbiórek żywności, zbiórek charytatywnych, pomoc w nauce słabszym, pomoc niepełnosprawnym.

3) Rozwijanie usługi asystenta rodziny

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania poprzez:

- a) opracowanie i realizowanie planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- b) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonym w pieczy zastępczej,
- c) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- d) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- e) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- f) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- g) wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- h) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- i) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- j) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- k) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,

- l) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- ł) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- m) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną ,
- n) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co 3 miesiące i przekazywanie tej oceny Kierownikowi lub pracownikowi socjalnemu MGOPS we Fromborku,
- o) sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
- p) współpracę z jednostkami administracji rządowej, samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- r) współpracę z zespołem interdyscyplinarnym .

4) Zapobieganie sytuacji kryzysowej

- a) systematyczne monitorowanie rodzin dysfunkcyjnych,
- b) motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczenia lub niwelowania własnych dysfunkcji tj. podjęcie leczenia odwykowego, terapii dla sprawców przemocy w rodzinie, terapii rodzin,
- c) rozwój działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku na rzecz promowania zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz działań na rzecz podejmowania leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych,
- d) podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 - rozwój działalności Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - rozwój poradnictwa specjalistycznego.

5) Dążenie do reintegracji rodziny

Rodzinie, której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej udziela się wszechstronnej pomocy mającej na celu przywrócenie prawidłowych funkcji rodzicielskich, pozwalających na powrót dzieci do rodziny naturalnej, m.in. poprzez wsparcie asystenta rodziny.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorem programu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku. Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 w Gminie Frombork powinny realizować wszystkie podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty bądź osoby specjalizujące się i mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Przy realizacji programu współpracować powinny:

- Urząd Miasta Gminy we Fromborku,
- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku ,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku,
- Zespół Interdyscyplinarny działający na rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Komisariat Policji we Fromborku,
- Zespół Szkół we Fromborku,
- Miejski Ośrodek Kultury we Fromborku,
- Sąd Rejonowy w Braniewie,
- kuratorzy sądowi,
- publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Braniewie,
- Poradnia Lecznictwa Uzależnień w Braniewie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Braniewie,
- radni i sołtysi Gminy Frombork,
- organizacje pozarządowe działające profilaktyki, ochrony zdrowia, pomocy społecznej i edukacji.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 we Fromborku są środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- budżetu Gminy Frombork
- dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- funduszy Unii Europejskiej,
- innych środków pozyskanych w ramach konkursów dotacyjnych.

X. MONITOROWANIE I OCENA PROGRAMU

Monitoring programu prowadzony będzie corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie działań objętych niniejszym programem.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku w terminie do 31 marca każdego roku zobowiązany jest do sporządzenia sprawozdania z zakresu wspierania rodziny za rok poprzedni oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań.